

KYRKJEHELSING

KYRKJELYDSBLAD FOR OSTERØY

NR. 3 • JUNI 2018 • 43. ÅRGANG

*Konfirmasjon
på Osterøy*

Dette biletet er av Bruvik-konfirmantane. Bak fra venstre: Thea Hekland Hauge, Håkon René Vik Svåsand og Oskar Skjold Olsen. Framme fra venstre: Ronja Lovise Løtveit, Tom Sverre Tomren (prest) og Sandra Høylo Tufteland. Sjå bilete av alle konfirmantane inne i bladet. (Foto: Storebø). Side 18-19

Kyrkjeferd i veteranbåtar

Side 6-8

Festgudsteneste på Selja
kloster Side 9

Kyrkjekontoret utvider

Side 17

KYRKJENE PÅ OSTERØY: TILSETTE / RÅD OG UTVAL

Kyrkjekontoret, Lonevåg Senter, Lonevågen 5:
Åpen alle dager; mandag til fredag,
kl. 8.30-14.30.

Tlf. 56 19 22 80
Epost: kyrkje@osteroy.kommune.no
Heimeside: www.osteroy.kyrkja.no

Tilsette:

Kyrkjeverje Edvin Bratli ,
tlf. 56 19 22 80 / mobil 980 67 960

Vikarprest Åge Mjeldheim
Tlf.: 56192282 / startar ca. 20. august

Sokneprest Helle Maria Wolstad
tlf. 56 19 22 83 / mobil 468 14 114

Prostiprest Marthe Kristine Østerud Bjerke
Tlf.: 56192287 / startar 1. august

Organist Trent L. Bruner
tlf. 56 19 22 84 / mobil 938 89 950

Organist Baard Eikaas
tlf. 56 19 22 84 / mobil 936 72 224

Trusmedarbeidar Helga A. Mjelstad
tlf. 56 19 22 85 / mobil 480 95 658

Kontormedarbeidar Ruth Hauge
tlf. 56 19 22 86

Soknerådsleiarane for 2015 - 2019

Jenny Eikeland (Hamre)
Wenche Fiskesteth (Bruvik)
Geir Atle Mjelde (Haus)
Jan Hanstvedt (Hosanger)
Reidun Vevle (Gjerstad)

KYRKJEHESING

Kyrkjelydsblad for Bruvik sokn, Gjerstad sokn,
Hamre sokn, Haus sokn og Hosanger sokn.

Stoff til neste nummer kan sendast til :
kyrkje@osteroy.kommune.no

Kontakt for Kyrkjehesing: Edvin Bratli.

Kyrkjehesing nr. 4-2018 kjem ut torsdag
6. september. Frist for levering av stoff er:
fredag 17. august. Redaksjonen avsluttast:
fredag 24. august.

Me treng ein ny kurs

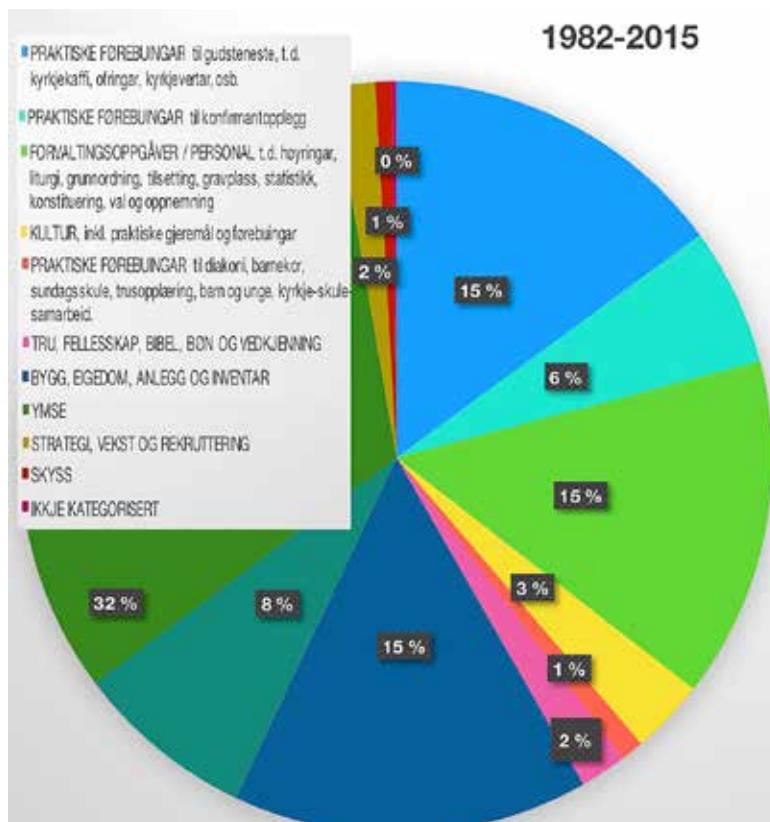
I februar 2017 byrja Hamre sokneråd med å sjå på i kva grad soknerådet var eit leiarskap i kyrkjelyden, og i kva grad det arbeidde med det ansvar det etter verdsleg lovgjeving og Guds ord har. Resultatet var diverre ikkje opplyftande.

TEKST: ROAR MOEN

Soknerådet gjekk metodisk til verks, og nytta samfunnsvitskapleg metodikk og analyse slik at funna ville vere truverdige og haldbare. Alle dei 1869 sakene soknerådet har handsama i perioden 1982-2015 vart gått gjennom og kategorisert i tolv hovudkategoriar.

To prosent av sakene hamna i kategorien «Tru, fellesskap, bibel, bøn og vedkjenning», og to prosent av sakene hamna i kategorien «Strategi, vokster og rekryttering» (sjå grafikk). Desse to kategoriane er dei to som best kan seiast å reflektere sokneråd og kyrkjelydar sine oppgåver og ansvar. Praktisk arbeid skal òg gjerast, men likevel synet det at soknerådet i perioden for det aller meste har hatt si merksemde vendt til det jordiske framfor det himmelske.

At me ville finna eit slikt resultat var ikkje heilt overraskande (det var jo ein grunn for at me initierte prosessen), men at funna skulle vere så signifikante vart ei stor overrasking. Til gjengjeld tydeleggjorde det berre for soknerådet at det var tide for å staka ut ein kurs.

SOKNERÅDS-STATISTIKK: Alle dei 1869 sakene soknerådet har handsama i perioden 1982-2015 er gått gjennom og kategorisert i tolv hovudkategoriar.

At oppgåva er stor, at det er trøng for hjelp utanfrå, og at me må arbeida metodisk vart klårt. Soknerådet tråla marknaden for kva ulike opplegg, metodar og program som finnast for kyrkjelydsbyggjing eller -utvikling, og fall ned på å gå inn i noko som heiter Naturlig menighetsutvikling (NAMU).

NAMU byggjer på ei verdsumspanande undersøking, der dei fann åtte fellesnemnerar eller kvalitetsteikn for kyrkjelydar som veks uavhengig av geografi, teologisk ståstad og storleik: Utrustande leiarskap, nådegåvebasert teneste, engasjert trusliv, hensiktsmessige strukturar, inspirerande gudstenester, livsnære grupper, behovsorientert evangelisering og varme relasjonar.

9.-11. november reiser Hamre kyrkjelyd saman på ein kyrkje-lydsweekend der kyrkjelyden skal få verta betre kjent med NAMU, og ta del i den fyrste delen av ei undersøking som kartlegg kyrkjelyden i høve dei åtte kvalitetsteikna. Det vil gje soknerådet og kyrkjelyden eit svar på kva for eit av kvalitetsteikna me lyt arbeide og ha merksemda retta mot frå starten av.

Soknerådet har oppretta ei prosjektgruppe med engasjerte medlemmar som brenn for prosjektet. I det vidare arbeidet vil me ta ein ny undersøking på eit seinare tidspunkt, og slik nytta dette metodeverktyet til heile tida staka ut en ny og rett kurs for dei oppgåvene både sokneråd, kyrkjelyd og den einskilde er gjeve i Guds ord.

For å realisere eit slikt prosjekt er det heilt naudsynt med økonomiske midlar, arbeid, vilje, prioritering, motivasjon, støtte, retning og mål, og eit sokneråd og ei prosjektgruppe som syner styring og leiarskap. Det er viktig å peike på at korkje sokneråd eller prosjektgruppe nokon gong har tenkt at dette skal vere ein «quick-fix». Me ynskjer heller å spørje oss sjølv kvar me ynskjer å vere om 20 år, enn at me om 20 år ser oss attende og spør: «Kvar skulle me eigentleg ha vore i dag?» Dette er eit særleg langsiktig prosjekt med små skritt, men i det minste trur me at båten vår då siglar med rett kurs.

(Innlegget er noko forkorta)

Hjarteleg takk

for varme tankar, blomsterhelsingar og minnegåve til Kreftforeininga ved vår kjære Sigfrid Mostrøm sin bortgang. Me vil og takke heimesjukepleia og Osterøytunet gruppe 5 og 7 for god omsorg.

Agnar og Jorunn med familiar

Bronserelieff fra bergenskunstner

I Bergen foregår for tiden en konkurranse om å få flere kjente bergenske kvinner på sokkel. Til nå finnes bare en, Amalie Skram. Et forslag lyder på Ambrosia Tønnesen, en av Norges fremste skulptører.

I Bergen finnes flere av hennes arbeider, som I. C. Dahl i den store nisjen på fasaden til Permanenten, Christie-monumentet på Museplassen, Ludvig Holberg på Vågsallmenningen og Ole Bull på Ole Bulls Plass.

Hva med Osterøy? Kan vi smykke oss med et arbeid av den berømte skulptøren? Jo, vi kan faktisk det, men da må du ta turen til kirkegården på Bruvik. Over gullgraveren Andrew Olsnes er det reist en bauta med hans hode i relief. Det er støpt i bronse, og utført av Ambrosia Tønnesen.

Ole-Johan Steiner

Foto: Erling D. Bruvik

Ny prest på Osterøy

Marthe K. Østerud Bjerke starter si presteteneste på Osterøy. Ho skal arbeide mest med konfirmantane, men og ha vanleg presteteneste hos oss frå 1. august. Det blir elles store endringar i prestetenesta på Osterøy i sommar.

TEKST OG FOTO: EDVIN BRATLI

Håkon Kinsarvik har no fått fast tilsetting som prest i Eidsvåg, og startar der alt i juni i år. Han har hatt nær 50 prosent teneste på Osterøy, med fokus på konfirmantarbeidet vårt. Vi kjem til å sakne Håkon, men så kan vi glede oss over at vi får ein erstattar. Marthe K. Østerud Bjerke skal ta over mykje av konfirmantarbeidet vårt, og elles ta vanleg presteteneste her. Vi deler henne med Arna kyrkjelyd, og ho vil arbeide halve stillinga på Osterøy.

Marthe, som blir ferdig med si presteutdanning ved Misjonshøgskulen i Stavanger (no VID Stavanger) i vår, er frå Oslo, og fant vegen inn i kyrkja i samband med at ho var konfirmant. Ho blei med i aktivitetar i kyrkja, og i skulelaget. Her fekk ho oppgåver, blei sett og følte seg verdsatt.

Etter vidaregåande tok ho eit år på bibelskulen til ACTA i Stavanger. Derfrå var vegen kort til vidare teologistudier på Misjonshøgskulen. Seks år tok studiet på høgskulen, inkludert eit halvt år i Tyskland. Ein god del av undervisninga og oppgåveskrivinga gjekk føre seg på engelsk, sidan mange studentane var utanlandske, og i Tyskland gjekk det på tysk. Det teiknar bra for oss, for no blir det tid for å meistre nynorsk.

Marthe engasjerte seg i IMI-kirken i Stavanger det meste av tida der. Denne har sitt utspring frå Normisjon, og driv eit stort og flott arbeid for alle generasjonar. Det blei sju år i Stavanger. Her fekk ho mange vener, vener for livet. Her fekk ho og større tru på seg sjølv. Det er ein vaksen prest som kjem til Osterøy!

Kyrkjeheising-redaksjonen lurtar på kvifor ho søkte seg til Arna og Osterøy? Vi anar at svaret handlar om kjærleik. Ho har kjærast i Bergen, og ville sökje seg nærmare han. At han har slekt på Osterøy får vi berre sjå på som eit pluss! Marthe er i alle fall hjarteleg velkommen til teneste her hos oss.

Ho ser fram til ei travel presteteneste. Eit mål ho siktar mot er at kyrkja skal bli ein god stad for ungdom og at ungdom kan bety noko for kyrkja. Ho vil jobbe hardt for at konfirmantane skal finne seg til rett og bli verande i kyrkja. Ho gler seg og til dei mange gudstenestene ho skal feire saman med oss. Den 8. mai tok ho turen til Osterøy, og dei fleste i staben fekk helse på ho. Vi hadde skrudd opp utetemperaturen til 22 grader, og sett sola på himmelen, for å vise oss frå vår beste side. Vi trur ho opplevde å bli tatt godt imot!

Det blir elles store endringar i prestetenesta på Osterøy i sommar. Soknepreststillinga for Hamre og Hosanger har vore utlyst i vår, og Helle Maria Wolstad blei fast tilsett 15.

NY PREST: Marthe K. Østerud Bjerke skal ta over mykje av konfirmantarbeidet vårt, og elles ta vanleg presteteneste her.

mai i denne. Ho har vikariert for Inge Sørheim, som sluttar i august i fjor. Det blir innsetting av Helle Maria i gudstenesta 12. august kl. 11.00 i Hosanger kyrkje. Det blir ein stor dag.

No i mai blei det også kjend at soknepresten i Bruvik, Gjerstad og Haus sokn, Tom Sverre Tomren, har sagt opp stillinga si. Han valde Høgskulen på Vestlandet, og held fram i den stillinga han starta på i januar i år i Sogndal. Vi ønskjer han lukke til. Åge Mjeldheim vil starte i eit seks månaders vikariat etter Tomren frå 1. august. Han er nyutdanna prest, 53 år gammal. Vi kjem tilbake med nærmere presentasjon i bladet over sommaren.

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

ADVOKATGRUPPEN BERGEN

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
- Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksboden 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

Åsane
Begravelsesbyrå

✓/ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN Teatergt. 20 5010 Bergen Tlf: 55 21 44 50	AVD. SOTRA 2.etg på Shellstasjonen Sæter, 5353 Straume Tlf: 55 21 44 50
---	---

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

Alltid en anledning!

TOPPE BLOMSTER - fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

Arna
GRAVFERDSBYRÅ

Ragnhild Th. Kristing
Marit I. Hope
Torstein A. Jenssen

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyra.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Begravelsesbyrået for byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as
www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE GRAVFERD

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?

Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter, løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207
55 31 80 01

Løiten Lys Bergen

www.loiten-lys-bergen.no

XL BYGG **ADOLF JAHNSEN**

Fagerdalen 4, 5039 Bergen, Tlf 55 33 36 00
www.adja.no e-post: post@adja.no

En annonse i menighetsbladet når de fleste husstander i Osterøy, Biskopshavn og bydelene Åsane og Arna.
For annonsering - kontakt Torill Hatlebrekke Husebø på

M: 99550787
epost: thh@bkkfiber.no

Kyrkjeferd i veteranbåtar

KLAR FOR KYRKJEFERD: M/S Vestgar, som er ein av dei tre veteranbåtane som skal frakta folk til Hamre kyrkje, er ein tidlegare langrutebåt for Øygarden som i ein periode blei brukt som misjonsbåt for pinseørsla – under namnet Fredsbudet.

(Foto: Andrew Abbott / Creative Commons)

Søndag 5. august vil det gå tre veteranbåtar fra Bergen til Hamre kyrkje, der det, i samarbeid med Kystsogevekene, vert halde festgudsteneste for heile Åsane prosti.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Veteranbåtane MS Vestgar, MS Atløy og MS Granvin vil gå fra Bergen om morgonen, med stopp i Biskopshavn, Eidsvåg, Salhus, Frekhaug og Steinestø, og med retur etter gudsstenesta. Folk vert oppfordra til å reisa med desse båtane til gudstenesta på Osterøy. Dei fleste gudstenestene elles i prostiet vert avlyste denne dagen, med unnatak av Åsane og Arna kyrkjer.

Og det er god grunn til å setje av denne dagen til ei kyrkjeferd i gamal stil, gjerne iførd tidsrette klede. Ifølgje dagleg leiar i stiftinga Kystsogevekene, Kjell Magnus Økland, bør du også få med deg den offisielle opninga av Kystsogevekene på Bryggen i Bergen dagen før, som blir ein gedigen folkefest.

– Dette blir truleg den største utandørs hendinga i Bergen i 2018, med mindre Brann vinn serien, seier han.

Opninga blir halden saman med den fire dagar lange veteranbåtfesten Fjordsteam, som byrjar torsdagen og avsluttar søndagen, medan Kystsogevekene vil halde det gåande med ei rekke arrangement like fram til 16. september.

FEIRING AV KYSTKULTUREN

Den sjøveis kyrkjereisa blir nok uansett eit av høgdepunkta under den halvannan månad lange feiringa av kystkulturen. At nettopp Hamre kyrkje blei vald ut, er ikkje tilfeldig. Ifølgje Digitalt Museum var Hamre prestegjeld, eller Hamarr, like frå mellomalderen eitt av dei største på Vestlandet, og strekte seg frå Sandviken ved Bergen og heilt til Modalen og Eksingedalen.

- Eg skjønar litt kvifor, seier Økland.
- Når du tenkjer på sjøveien, så ligg Hamre kyrkje super-sentralt til på eit hjørne av Osterøy, like ved der Osterfjorden, Sørfjorden, Byfjorden og Radfjorden frå nord møtes som i ein kross.

Den noverande Hamre kyrkje blei antakeleg bygd i 1622 (altertavla har inskripsjonen 1622), og har dermed stått i snart 400 år. Det største jubileet blir likevel i 2024, då det kan markerast at det er 1000 år sidan Mostratinget vedtok at Hamre skulle vere hovudkyrkje for heile Norhordland.

– Du får eit viss historisk sus over deg når du vitjar kyrkjebygninga med så lang historie, seier Økland, som lover at det vil bli sett av tid både til musikk og omvisning under arrangementet, før veteranbåtar returnerar til byen kl. 13.00.

På vegen tilbake vil dei tre båtane treffen andre veteranbåter nord i Byfjorden, som dei så vil kappkjøre med inn mot byen.

– Blei kyrkjegjengarane frakta i så store båtar i gamal tid?

– Nei, det vanlege i gamal tid var at det vart nytta robåtar.

– Kva er drivkrafta bak eit slikt arrangement?

– Poenget vårt er å få fram kvifor kyrkja blei plassert der ho er, og å visa at sjøen var den viktigaste ferdelsvegen i gamal tid. Så det er litt i folkeopplysningsas teneste. Samstundes trur eg at det vil ei fin oppleveling for alle, og noko me kan gjere fleire gongar.

FLEIRE KYRKJEREISER

Faktisk vil det by seg fleire høve allereie under årets vidare markering av Kystsogevekene.

– Me håpar å få til sjøveis kyrkjereiser på alle dei sju søndagane som er innanfor festivalen. Avtale er allereie gjort med Herdla kyrkje, der blir det sett opp rute med veteranbåten Vestgar frå Kystmuseet i Øygarden og Vikebø til Herdla søndag 2. september. Eg håpar at ideen kan spreie seg; at folk tenkjer «dette kunne vore gjort i vår kyrkje». Det einaste kravet me stiller, er at kyrkja må vere plassert i nærleik av fjorden.

Han trur at dette er eit konsept som Kystsogevekene kan byggja vidare på, med nye kyrkjer og nye opplevelingar for kvart år. Samstundes kan ein brukha høvet til å fortelja den einskilde kyrkjas historie.

– Eg og Ragna Sofie Grung-Moe ved Bjørgvin bispedømmekontor hadde ideen. Me har oppmoda Hamre om å ta i bruk lokalavisa; skriv at det er noko ekstra som skjer, og gjerne få fram litt av Hamrekyrkjas lange historie.

– Det gjeld vel også for Herdla kyrkje?

– Ja, og historien der fortunar verkeleg å bli fortalt.

SER FRAM TIL OPNINGSFESTEN: – Kystsogevekenes openingsfest blir truleg den største utandørs hendinga i Bergen i 2018, med mindre Brann vinn serien, seier Kjell Magnus Økland. (Foto: Magne Fonn Hafskor)

Fakta

Kystsogevekene

- Kystsogevekene er samling av kulturarrangement i Hordaland og Gulen som har vore arrangert årleg sidan oppstarten i 1997.
- Alle arrangementa under denne paraplyen finn stad tidleg på hausten, og vert organisert av Stiftinga Kystsogevekene – med Hordaland fylkeskommune som den viktigaste økonomiske bidragsyturen.
- Dei siste åra har det vore 150-200 arrangement i dei 22 vestlandskommunane som er med i mørnstringa: Sveio, Bømlo, Kvinnherad, Stord, Fitjar, Tysnes, Austevoll, Os, Fusa, Bergen, Sund, Fjell, Øygarden, Askøy, Osterøy, Meland, Lindås, Masfjorden, Radøy, Fedje, Austrheim og Gulen.
- Formålet er å skape kultur- og reiselivsopplevelingar og å styrke identiteten i kystdistrikta. Auka trivsel, vekst og nye arbeidsplassar er andre viktige målsettingar.
- Stiftinga Kystsogevekene har sitt utspring i prosjektet Kulturformidlinga Håkon den gode, som starta med Håkonarspela – skrive av Tysnes-forfattaren Johannes Heggland (1919-2008).
- Initiativtaker og daglig leiar av Kystsogevekene gjennom ei årrekke var Ragnhild Randal.
- Noverande dagleg leiar er Kjell Magnus Økland, som opphavleg er frå Tysnes, som i 2016 gav ut boka «Oselvar – den levande båten». Han har kontor i Wigandgården like ved Fylkesbygget.
- Meir informasjon: www.kystsogevekene.no

Denne kyrkja blei riven etter å ha blitt stormskada i 1861. Ved gjenoppbygginga to år seinare var det krav om at den nye kyrkja måtte utvidast, og kvar av bøndene blei pålagd å bidra med eitt mål brotstein. Denne forteljinga skal gjenkopast i Herdlevågen like etter gudstenesta 2. september. Det vil då kome fem robåtar lasta med stein, som så vil bli lasta over på ei vogn og trukke av hest fram til kyrkja.

– Me tenkte at steinen kan brukast til å laga noko; og få fram korleis folk har slite for å få bygd kyrkjene våre. Eg er viss på at det finst mange liknande historiar; det gjeld berre å få dei fram.

AVSLUTTAR MED SEGLSKUTEFEST

Kystsogevekene varer som nemnd i sju veker, frå laurdag 4. august til søndag 16. september, med ei rekke ulike aktivitetar i 22 kommunar – frå Gulen i nord til Sveio i sør. Årets avslutning blir med ein eigen tre dagars seglskutefest i Rosendal.

– Mange litt mindre skøyter og skuter med seg er allereie påmeld, seier Økland, og fortel at ideen oppstod spontant i fjor, i og med markeringa av at det var 140 år sidan galeasen Loyal blei bygd i Rosendal av Knut Johannesen Nes.

EIT GAMALT HUS: Den noverande Hamre kyrkje blei antakeleg bygd i 1622 (alertytla har inskripsjonen 1622), og har dermed stått i snart 400 år. Det største jubileet blir likevel i 2024, då det kan markeras at det er 1000 år sidan Mostratinget vedtok at Hamre skulle vere hovudkyrkje for heile Nordhordland. (Foto: Edvin Bratli)

OSELVARAR OG OPTIMIST-JOLLE: Folkeakademiet i Sund og Sund Kystlag er sentrale arrangørar for Trellevikstemetnet, som er ein del av Kystsogevekene – med arrangement både på land og sjø. (Foto: Kjell Magnus Økland)

SKULEDAG PÅ SJØEN: Skuleelevar frå Nordhordland fekk i fjar fekk ein heil skuledag om bord i Brørvikskuto, som er ein kopi av ei gammal ostraskute brukt til å frakte ved for salg frå Bolstad og Stamnes og inn til byen. (Foto: Kjell Magnus Økland)

REGATTA I HJELTEFJORDEN: Starten på Hauststormseilasen til Fedje går også i år på Herdlaflaket i Hjeltefjorden. (Foto: Kjell Magnus Økland)

Dette var same mann som bygde hardangerjakta Gjøa; båten som Roald Amundsen brukte under reisa gjennom Nordvestpassasjen. Loyal har vore omfattande restaurert i seinare år, og var frå 1997 i bruk som turist- og opplevelsbåt med base i Bergen og Forlandsvåg, før den blei seld til Florø i 2015. Entusiastar i Rosendal restaurerer no ei anna skute, Gurine, som dei håpar å ha klar til sjøsetting til neste år.

– Dette er eit stort prosjekt som dei har arbeidd med i 6-7 år. Eg trur dei har lagt ned nærare 35.000 dugnadstimar så langt. Dei som gjer det, er ein god gjeng med stort pågangs- mot.

– Det er vel ord som kan passa på deg og Kystsogevekene også. Kvifor gjer du dette?

– Det er eit stort spørsmål. Eg kan svare med å sei at sjøen alltid har vore en uhyre sentral del av det å vere vestlending. Du kan få eit viktig sitat – som er at dei norske tradisjonsbåtane har vore forutsetninga for å kunne busetje seg langs norskekysten. Ein bålaus mann er bunden til landet.

Gjennom dei siste 50-60 åra har dette endra seg dramatisk, ved at veggen på land heller enn sjøen er blitt reisemåten. Historisk sett er dette ei svært gjennomgripande endring.

– Thor Heyerdahl var oppteken av at folk heiste segl før dei sala hest. 90 prosent av verdas varetransport skjer framleis på sjøen og havet. Så det eg tenkjer, er at det er viktig å lage arrangement som får fram sjøens betydning – både tradisjonsnelt og framover. Eg trur nok at ein god del av framtida her på Vestlandet også vil vera avhengig av marine næringar.

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein,
Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekke

Kontaktperson: 99 64 24 70

www.thk.no

Bjørgvin bispedøme 950 år

Sundag 8. juli feirar Bjørgvin bispedøme 950 år med ei festgudsteneste på Selja kloster. H.M. Dronning Sonja vil vera til stades.

Selja kloster sett frå Sunnivahola (foto: Kari S. Muri)

Hennar Majestet Dronninga
(foto: J. Gomnæs / Det Kongelige Hoff)

Biskop Halvor Nordhaug (foto: Jostein Risa)

TEKST: JENS MEYER • FOTO: KARI S. MURI

Festgudstenesta, Seljumannamessa, tek til kl. 11.30, og blir leia av biskop Halvor Nordhaug, som også vil preika. Andre medverkande er mellom andre biskop Bernt Eidsvig i Den katolske kyrkja og Bergen domkor, saman med eit prosjektkor frå heile bispedømet.

Frå Selja til Bjørgvin

Omlag 1068 e. Kr. oppretta Olav Kyrre eit vestnorsk bispedøme med bispesete på øya Selja i Selje kommune. Dei heilage frå Selja var så viktige for den unge kyrkja i Noreg at Selja var blitt det første kraftsenteret i norsk kyrkjehistorie. Bjørgvin bispedøme dekkjer i dag heile Hordaland og Sogn og Fjordane, med 182 sokn i 59 kommunar. Kyrkja i Bjørgvin samlar også i vår tid menneske i alle bygder og byar i glede og

sorg, i helg og kvardag for å møta kvarandre og æra Den treeinige Gud.

Kongeleg besøk

I 1968 besøkte dåverande Kong Olav og Kronprins Harald med Sonja Haraldsen Selja i samband med 900 års-jubileet for Bjørgvin bispedøme. Dette var eit av dei første offisielle programma for det nyforlova kronprinsparet. I år vil H.M. Dronning Sonja vitje Selja att i samband med 950 års-jubileet. Fyrste båt frå Selje til øya Selja startar kl. 09.30. Siste båt går kl. 10.30 frå Selje sentrum. Ver tidleg ute.

For meir informasjon om båtavgang, overnatting, kulturarrangement og billettar, sjå kyrkja.no/bjorgvin

Kystpilegrimsleia opnar

I juni opnast Kystpilegrimsleia, mellom-alderen si seglingslei langs kysten.

Opninga vert markert ved at tradisjonsbåten R/S Risør II seglar frå Egersund i sør til Nidaros i nord. Undervegs blir det markeringar fleire stader.

Riksantikvaren, fylkeskommunar og fire bispedøme har stått saman i arbeidet med leia, som no er godkjend som nasjonal pilegrimsveg og del av dei europeiske kulturvegane. Alle interesserte, kystfolk, kyrkjefolk og alt godtfolk er inviterte til å delta på den

store festen langs den vakre Vestlands-kysten.

Eigne markeringar:

- Moster: tirsdag 5. juni kl. 10.00
- Halsnøy Kloster: onsdag 6. juni kl. 17:30
- Bergen: laurdag 9. juni kl. 11.00
- Kinn / Kinnaspelet: laurdag 16. juni kl. 16:30
- Selja Kloster: sundag 8. juli kl. 11:30

Kontakt: Kulturrådgjevar i Bjørgvin bispedøme, Ragna Sofie Grung Moe (E: rm548@kyrkja.no / M: 95277371)

PÅ PILEGRIMSFERD: R/S Risør II, ei restaurert Colin Archer redningsskøyte, skal ta pilegrimar med langs kystpilegrimsleia. (Foto: Heidi Thöni Sletten)

Aladdins hule i Åsane

«FRETEX-FAMILIEN»: Noen av de glade hjelperne på Fretex Åsane. Fra venstre: Anita, Gjermund, Madelèn, Ima, Adela, Per Christian og Nina.

«Let, så skal dere finne» (Matt. 7:7) står det på inngangsdøren. Det har nok i årenes løp vært mange som har funnet både ting og annet på Fretex; noen minutters pause i en heseblesende hverdag, vennlige mennesker, et smil – eller en koselig kommentar.

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

Fretex er et godt sted å komme til. Her kan man treffen alle slags folk, både innen- og utenfor disken, eller du kan dumpe over gamle kollegaer du ikke har sett på evigheter.

De som jobber her virker som en mangfoldig – men vel-fungerende – familie, som tannhjul i et velsmurt maskineri. Selve butikken er en slags Aladdins hule, og et sted man kan finne roen.

Mitt første møte med Frelsesarmeene var på Torg-allmenningen, ved den enorme julegranen som ble tent første søndag i advent hos Slumsøstrene.

Der kunne vi levere pakker og putte penger i en gryte som disse bedårende damene i mørkeblå uniform og kysehatt skulle gi til dem som «ikke var så heldige som vi». Det skumret, og Frelsesarmeens orkester spilte på skinnende messinginstrumenter, mens det duftet deilig fra det lysende treet – der var en stemning jeg aldri kommer til å glemme. Og gryten, den hang i stativet sitt hele døgnet; jeg tror aldri noen forsynte seg, for alle hadde respekt for Frelsesarmeene. Det har jeg fremdeles, og jeg er en hyppig gjest i butikkene deres.

Norges beste Fretex

– Folk i Frelsesarmeene er bare fantastiske, sier Kari Trefall, veteranen som begynte i Fretex på Unneland for 35 år siden.

Jobben var delt mellom sortering på lageret og å stå i butikken. Hun trivdes, og da stillingen som arbeidsleder ble utlyst, søkte hun og fikk den. Hun var med på å starte Fretex i Åsane, og forteller at både «menige» og «befal» i Frelsesarmeene bidro da lokalene ble renoveret. De vasket og snekret og malte til langt på natt. Hyller og stativer fikk de fra naboen Sparkjøp.

Fretex i Åsane åpnet på valgdagen 11. september 1988.
– Denne butikken ble for øvrig utnevnt til Norges beste Fretex-forretning i 2014, som var det siste året Eirik Mork var butikkleder der forteller Kari.

– Det var andre tider. Vi fikk jo ting da og, men i mye mindre målestokk, for folk skiftet ikke stadig til nytt. Vi hadde ikke mye varer, og forsøkte å spre det lille som fantes så godt vi kunne i de svære lokalene.

Kari, som fortsatt jobber fast deltid, har alltid likt gamle ting, og forteller fornøyd om et av barnebarna som sier at «vi må ikke hive, sett det i boden, vi vet aldri når vi får bruk for det». Ingen dum innstilling i vår bruk og kast-tid. Et annet barnebarn, som jobber sporadisk hos Fretex når han ikke er på skolen, snakker varmt om alle de greie og hjelpsomme folkene han treffer her.

Alle behandles likt

Nåværende butikkleder, Per Christian Mehl, søker stillingen fordi han liker å drive butikk, men ikke ville ha en A4-jobb.

– Jeg ønsket noe som rettet seg mot det miljøvennlige, og hadde en sosial profil – der jeg kanskje kunne få muligheter til å gi folk en hjelpende hånd, sier han.

Han fremholder at selskapet fortsatt, etter omleggingen i år, eies av Frelesesarmeen, og skal drives i overenstemmelse med det verdigrummlag de alltid har hatt: Åpenhet, kjærlighet, engasjement og lønnsomhet, og at det ikke på noe vis gjøres forskjell eller finner sted noen form for diskriminering.

Mange ansatte har kommet inn på arbeidstiltak via NAV. Med litt bistand fra omsorgsfulle kolleger blir nybegynnerne snart en del av fellesskapet, de trør til der det trengs – og vokser med oppgavene, opplever mestring.

Det virker som om alle får mulighet til å «realisere seg selv», bidra med nye ideer, komme med forslag til forbedringer, bryne seg. Så får de kanskje etter hvert sitt eget «domene», kan koncentrere seg mest om ting som de har særlig interesse for. Det er en livlig gjeng – med en god tone og mye leven og latter – som også kundene nyter godt av.

Spisebord ble sengebunn

Ima er forkortelse for Immaculata. Hun er fra Sri Lanka og kom til Norge i 1986. Via andre jobber landet hun her. Hun er nå fast ansatt, og har – bokstavelig talt – havnet på sin rette hylle. Hun har kunstnerisk sans, og er flink til å stille ting sammen etter form og farge så de kommer best mulig til sin rett.

– Jeg prøver å gjøre slik at noen skal få lyst til å kjøpe det, sier Ima fornøyd.

– Men det hender at andre ser på ting, og ikke setter det tilbake der jeg har satt det.

– Blir du ikke litt irritert da?

– Nei, jeg er kristen, og da skal vi ikke gå og irritere oss over andre, men tenke at du er annerledes enn jeg; vi er forskjellige personer. Så det går bra, nikker Ima, og smiler.

Terje er en av veteranene, og hjelpsomheten selv. Han har sans for kvalitet og godt håndverk, og er den det ropes på når det gjelder møbler. Tidligere var han ansatt på snekkerverkstedet i underetasjen.

– Der laget vi alt mulig; gjerne på bestilling – etter ønsker og mål: bord, stoler, hyller og vugger; og alt ble laget av gjenbruksmaterialer; mange babyer har nok sovet godt på det som før var spisebord, sier Terje lunt.

«Han med bøkene»

Gjermund er filosof med sosialantropologi i bunnen, og har tidligere blant annet jobbet på Norli. På Fretex tar han hånd om avdelingen for bøker og annet lesestoff, nitid sortert i kategorier som gjør det enkelt å finne det du er interessert i. Med litt hell kan du komme over førsteutgaver i skinn, og du kan finne pocketutgaver av fjorårets bestselgere – billigere enn et ukeblad! Barna kan fråtse i både ny og eldre barne-litteratur – uten å ruinere noen.

Kort sagt: Fretex er en sann «gullgruve». Det er ikke få som forlater forretningen med stjerner i blikket og nyervervede skatter i armene.

Adela er fra Sibiu i Romania. Faren hentet moren og de to barna til Bergen da Adela var 14 år. Det var ikke så greit i begynnelsen, ingen venner og nytt språk. Men så gikk det seg

PÅ RETT HYLLE: Ima har kunstnerisk sans, og er flink til å stille ting sammen etter form og farge så de kommer best mulig til sin rett.

DELTID PÅ FRETEX: Kari Trefall sammen med barnebarnet Vegar – som jobber sporadisk hos Fretex når han ikke er på skolen.

GLAD I GJENBRUK: Moteinteresserte Adela søkte flere ganger før hun fikk begynne på Fretex.

til. Først Nygård skole – så videregående. Hun er opptatt av «sanne klær som ikke henger på alle – gjerne gjenbruk», så hun stakk rett og slett innom Fretex, søkte jobb, og fikk avslag noen ganger før hun ble ansatt. Her er hun i sitt rette element, og forteller at når hun en måned i året er på ferie i hjemlandet, oppsøker hun alltid gjenbruksbutikker der også.

Det har vært en hektisk morgen.

– Ikke uvanlig det, sier Per Christian, som slapper av et øyeblink etter at de har jobbet intenst med å fylle den store lastebilen som skal til Kokstad, samlingssentralen for alt som blir levert i de forskjellige Fretex-butikkene, og sorteres før det fordeles til samtlige utsalg i hele landet.

Enten de bærer en blytung bambusrull ut til bilen din, eller bukserer en uhamslig sofa; her er hjelperne sterke og villige, og ikke redd for å ta et tak.

Prisvinnar gav pengane til fengselsarbeid i Kongo

CRUX Kalfarhuset oppfølgingssenter blei den 8. april tildelt Johan Nordahl Brun-prisen for sitt diakonale arbeid for menneske som ønskjer eit liv utan å vera avhengige av rus og kriminalitet. Prispengane gjev dei til arbeid blant fangar i Kongo.

TEKST OG FOTO: JENS Z. MEYER

VERDIG PRISVINNER: – CRUX Kalfarhuset har vunne anerkjenning både i kyrkja og i samfunnet på breid front, sa Halvor Nordhaug. Til høgre: Ragnar Tesdal.

Vinnaren av Johan Nordahl Brun-prisen skal etter regelen gje bort pengegåva på 20.000 kroner til nokon andre. Sjølv har Kalfarhuset tidlegare fått to andre prisvinnarar sine premiepengar, og når dei no skulle finna ein mottakar, valde dei å gje pengane til Kari Hilde French sitt arbeid blant fangar i Kongo.

French har nyleg besøkt Kalfarhuset, og verksemdsleiar Ragnar Tesdal brukte mykje av takketalen sin til å snakka varmt om kor imponerte dei var av det dei fekk høyra om arbeidet ho er engasjert i. Han leier sjølv ei verksemeld som for ein stor del arbeider blant neverande og tidlegare innsette i fengselet, og skjønar kva dette kan bety for dei som er fangar under særskilte kår i Kongo.

Fanger hjelper fanger-prosjektet

Joshua French og Tjostolv Moland blei fengsla i Kongo i 2009. Dei hadde ikkje vore lenge i fengsel før dei blei sterkt berørt av nauda dei opplevde blant mange av medfangane. Dette blei starten på eit prosjekt kalt «Fanger hjelper fanger».

Kari Hilde French fortalte om dette i takkeorda, som vart formidla på mottakinga av fetteren hennar. Me fekk vidare vita at prosjektet, gjennom pengegåver frå folk i Noreg, fekk ordna med naudhjelp for fangar i form av matvarer, og at dei starta ein klinikk, og slik berga mange liv.

Prosjektet har fortsatt etter at Joshua French blei sluppe fri 16. mai 2017, og pengane Kalfarhuset gjev vidare til Kari Hilde French vil bli brukt til å hjelpa kongolesiske fangar. Pengane blir sett inn på ein klientkonto hos advokatfirmaet Tveter og Kløvfjell for å sikra transparens for bruken av midlane.

Biskopen utfordra styresmaktene

Johan Nordahl Brun-prisen blei delt ut på biskopen si mot-taking i Korskirken, og i talen sin kom biskopen med ei politisk utfordring til styresmaktene ved Kriminalomsorgsdirektoratet.

Fakta

Johan Nordahl Brun-prisen

- Johan Nordahl Brun-prisen blei første gang delt ut i 2012, etter eit initiativ frå biskop Halvor Nordhaug.
- Prisen skal gå til ein person, institusjon eller verksemd med tilknytting til Bergen eller Bjørgvin bispedømme, og som har markert seg i kyrkje og/eller samfunnsliv på ein måte som vidarefører noko av arven etter Johan Nordahl Brun.
- Johan Nordahl Brun (1745-1816) var biskop i Bjørgvin frå 1803 til sin død, og var kjent for å ha eit sosialt engasjement for samfunnets svakaste.
- Som diktar skreiv han påskesalmen «Jesus lever graven brast» – og Bergens nasjonalsong, «Nystemten».

Johan Nordahl Brun på eit måleri i Domkirken i Bergen (foto: Nina Aldin Thune)

– Dei har stramma inn permisjonspraksisen innan kriminalomsorga, og slik gjort det vanskelegare for dei innsette å ta del i dei aktivitetane som ein institusjon som Kalfarhuset tilbyr. Dette har øydelagt mykje for senteret sitt arbeid, og framstår som ein trist og feilslått politikk drive fram meir av tanken om straff som gjengjelding enn som rehabilitering. Eg håpar at styresmaktene her vil leggje om kurser og vende tilbake til ein meir open praksis, sa biskopen.

Utdelinga var ellers prega av fleire flotte kulturelle innslag, både ved Kalfarhuset sitt eige kor, Bækkalokket, Julian Misic og Christine Guldbrandsen.

Brubyggjarar

Johan Nordahl Brun-prisen skal gå til brubyggjarar mellom kyrkje og samfunnet elles. I grungjevinga for tildelinga sa jurymedlem Arne L. Lynngård frå Kirkens Bymisjon at juryen meiner CRUX Kalfarhuset oppfølgingssenter si diakonale teneste utgjer ein vesentleg del av kyrkja si formidling av evangeliet om Guds kjærleik til alle menneske.

Byråd Anna Elisa Tryti representerte Bergen kommune, og sa at Kalfarhuset i mange år har bidratt som ein viktig aktør i arbeidet for eit samfunn prega av likeverd og respekt der menneske med ein vanskeleg livshistorie blir gitt høve til å finne sin plass i fellesskapet.

– Bergen kommune er den viktigaste økonomiske bidragsytaren til Kalfarhuset, og viser på denne måten kor viktig senteret sitt arbeid er for byen, sa byråden.

Fakta

Kalfarhuset

Kalfarhuset (foto: Stiftelsen Crux).

- Kalfarhuset (CRUX Kalfaret Behandlingssenter) blei starta i 1994 av Kjell og Alvild Grønner som eit pionerprosjekt i Noreg, og blei det første oppfølgingssenteret i Kirkens Sosialtjeneste.
- Ekteparet Grønner såg behovet for eit tilbud for dei som var på veg ut av fengselet eller rusbehandling, eller allereie var komne ut, og som sleit med å finne inngang i samfunnet utanfor.
- Kalfarhuset vert i dag leia av Ragnar Tesdal, og er eit tydeleg kristent tilbud til mennesker som ønsker å arbeide med endring for å oppnå eit liv uten rusavhengighet og kriminalitet.
- Meir informasjon: www.stiftelsencrux.no

Akasia
-verdier for generasjoner

Akasia har lang erfaring med gravstall, og våre dyktige gartnere steller i dag ca. 8000 graver på 27 gravplasser i Bergen. Vi tilbyr et stort utvalg av stelleavtaler og spesialtilpassede avtaler etter ditt behov.

Dersom du signerer helårs stellavtale med oss for 2018, tilbyr vi gratis sommerblomster i år.

Bestillingsfrist innen 21. juni.

Pris kun kr. 1990,-

Kontakt oss på telefon: 55 59 39 00
epost: gravstell@akasia.no

Stjernen | ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

► Mandag og torsdag kl 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barne-sanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

► Løvegjengen (4-åringar)	► Leker og materiell
► Førskolegruppe	► Lekerom og gymrom
► Formingsaktiviteter	► Snekkerbod

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

► Felles samlingsstund	► Åpne familiedager
► Karneval og julefest	► Internasjonal dag
► Turdager/utflukter	► Babymassasjekurs

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side «Stjernen Åpen barnehage». Her finner du info om hva som skjer tiden som kommer. Hør du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 55 36 22 62 / 917 24 471. Hjertelig velkommen!

En sterk og modig kvinne

Kattas Figurteater Ensemble satte i fjor opp forestillingen «Katharinas stemmer», som tar for seg store spørsmål rundt liv og valg for Katharina von Bora – nonnen som ble gift med Martin Luther.

AV LISE MCKINNON

Det var Tunsberg bispedømmeråd som, sammen med Kirkerådet, tok initiativ til at vi fikk en nyskrevet forestilling til refomasjonsjubileet. Over tredve menigheter og festivaler booket inn produksjonen.

Den ble også satt opp utenfor Norges grenser, med egne forestillinger på Den internasjonale barne- og ungdomsteaterfestivalen i Subotica (Serbia), i St. Görans kirke (Stockholm) – og på dukketeaterfestivalen Festival of Wonders i den danske Silkeborg kirke, der jeg så den.

Stykket handler om Katharina von Bora – én av 12 nonner som rømte fra Marienthron Kloster i 1523. Forestillingen ga meg et levende inntrykk av sjelekvalene hun hadde før hun flyktet fra klosteret, og inspirerte meg til å lære mer om denne spesielle kvinnen.

Katharina er i stykket fremstilt av skuespilleren og buktaleren Cecilie Schilling, mens Luther og Leo er buktalerdukker. Vi møter henne idet hun, full av tvil, sniker seg inn i kirkerommet for å ha en stille samtale med Gud. Det hun får der, er tvert

I DISKUSJON MED PAVEN: Katharina er i stykket fremstilt av skuespilleren og buktaleren Cecilie Schilling, mens Martin Luther og Pave Leo X er buktalerdukker. (Foto: Øystein Skar)

imot en heftig diskusjon med Martin Luther og Pave Leo X. Det ender med at Luthers argumenter vinner, og Katharina bestemmer seg for å rømme.

Fra nonneløfte til ekteskapsløfte

Om Katharinas liv før hun snek seg ut av klosteret Marienthron påsketenatten 1523, finnes det få opplysninger. Hun ble sannsynligvis født i januar 1499 i Lippendorf. Faren var en lavadelsmann som het Hans von Bora. Moren døde mens Katharina ennå var barn, og da faren giftet seg på ny, var det ikke lenger penger til å betale for undervisning i den klosteskolen hun begynte i seks år gammel.

I 1509 ble hun derfor sendt til cistercienserklosteret Marienthron i Nimbschen for å forberede seg på en fremtid som nonne. Å bli nonne var, som kjent, en nokså vanlig skjebne for unge piker av god familie som ikke hadde noen medgift som kunne friste en passende frier.

I 1515 avla Katharina sitt nonneløfte. To år senere kom

tesene i Worms, som vi nylig har feiret, og innen fem år fra det hadde nonner begynt å forlate klostre. Av de tolv som flyktet fra Marienthron, kunne tre dra tilbake til sine familier. De øvrige ni ble det Martin Luther og hans medhjelpes ansvar å hjelpe da de kom til Wittenberg.

Til de fleste fant de fort passende ektefeller blant de mange prester og tidligere munker som nå hadde fått frihet til å gifte seg. Luther selv skal ha hatt et godt øye til en av Katharinas venninner, men vegret seg for å inngå ekteskap (selv om han oppmuntret alle andre til å gjøre det) fordi han var lyst i bann av både keiseren og paven, og følgelig kunne vente å bli drept når som helst.

Katharina og en ung mann ved navn Baumgartner, som var på besøk i Wittenberg, «fant hverandre», men da han dro hjem til Nürnberg for å fortelle det til sin familie, hørte de aldri noe mer fra ham – Katharina var jo slett ikke noe «godt» gifte. Snart var alle gift, med unntak av Katharina.

Luther fant en annen ekteskapskandidat, men Katharina nektes å ha ham. Hun ville velge selv, og de eneste hun kunne tenke seg, sa hun, var herr Amsdorff (en av Luthers venner) eller doktor Martinus, altså Luther selv. Mars og april 1525 var de verste ukene i det midttsyske bondeopprøret, og midt i dette smeller Luther til med: «*for å ergre og trosse djevelen og alle hans drabanter skal jeg likevel gifte meg med min Käthe*». De giftet seg 13. juni, og 27. juni ble den offisielle bryllupsfesten holdt.

Ved sammenkomster om kveldene pleide Katharina å være til stede, stikk i strid med vanlig skikk. Hun var heller ikke redd for å delta i samtalene.

Ingen «stille fred»

Mange romaner er skrevet om Katharina von Bora, fra de rene «love stories» til noen som holder seg rimelig nøkternt til det historiske forløpet. I forordet til en bok fra 1939 spør den tyske (mannlige!) forfatteren seg hva en livsledsagerinne betyr for en åndsgigant som Martin Luther: «*Hun kan nok betrakte hans kjempeverk med ærefrykt og – vemod, men rekke ham en hjelpende hånd i det! - Se, det er en slik kvinnehånd for svak til*» skriver han, og legger til: «*Under de brusende verdensstormer bar hun stillheten med seg der hun gikk.*»

En annen forfatter, også tysk og manlig, skriver i 1882: «*Jeg har stillet meg til Opgave at belyse Luther i hans huslige Livs stille Fred*». Ut fra de fakta vi har om familien Luther, kan vi slå fast at «stille fred» var en mangelvare i dette hjemmet. Katharina hadde både en sterk vilje og en sterk hånd, og mengder av mot og handlekraft. Seks egne barn fikk de i løpet av åtte år, dessuten tok de seg av flere grupper med foreldreløse barn av slektninger og venner.

42 år var Luther da han giftet seg med Katharina, som da var 26. De bodde i et tidligere augustinerkloster, «Svarte Klosteret» i Wittenberg. Ved hjelp av bryllupsgaver kunne de nygifte gradvis begynne å skape et hjem der.

På grunn av Katharinass flid og driftighet klarte hun i årene

BERØMT PORTRETT: Mens Katharina ventet på å finne en passende mann å gifte seg med, bodde hun i huset til Lucas Cranach den eldre – som har malt det berømte portrettet av henne.

løp å legge penger til side, som ble investert i eiendom, blant annet en stor hage utenfor Wittenberg og et lite adelsgods, Zöllsdorf, som hun kjøpte av sin bror. Martin Luther var bekymret for hva som ville skje med henne når han døde, ettersom en kvinne ikke kunne arve. Da han døde i 1546, ble ganske riktig testamentet erklært ugyldig. Kurfyrsten grep da inn på vegne av Katharina, og det endte med at hun fikk beholde det ektemannen hadde testamentert henne.

I september 1552 skulle Katharina kjøre med sine barn Paul og Margarete fra Wittenberg til Torgau etter at det hadde vært flere pesttilfeller i Svarteklosteret. På veien ble hestene skremt, og Katharina falt av vognen. Skadet ble hun ført til Torgau, hvor hun døde 20. desember.

Til alle som er interessert i historie, vil jeg varmt anbefale Heinz Schilling: Martin Luther: Rebell i en brytingstid (Vårt Land Forlag, 2017). Der får man blant annet eksempler på at «fake news» ikke er noen oppfinnelse fra vårt århundre.

Fakta

Katharinas stemmer

- Kirkespillet om Katharina von Bora er produsert av Kattas Figurteater Ensemble fra Tønsberg – i samarbeid med Tunsberg bispedømme og Klingende Kirkelandskap.
- Katharina spilles av sangeren, skuespilleren og buktaleren Cecilie Schilling. Organist og professor i musikk, Bjørn Andor Drage, har komponert musikken, og er forestillingens musiker.
- Nye oppsetninger av stykket kan bestilles gjennom epost iselin@kattas.no eller anne@kattas.no.
- Mer informasjon: www.kattas.no eller mobiltelefon 97080265.

EIDSVÅG AUTO AS
Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakkeringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

Tlf. 55 25 10 20

ASTRI VÅRDAL
Statsautorisert revisor/autorisert regnskapsfører
Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
Regnskapsføring
Ytre Arna Mail: astri@vaardal.no
Tlf: 55 53 14 94 Nettseite: http://www.vaardal.no

Rolf's Matbu og Selskapsservice
EIDSVÅG I ÅSANE • 27 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet
Sigrun Pedersen M.N.A.
Arv/gaver
Barnerett
Familierett – sambo/ekteskap
Samlivsbrudd
Kjøp/salg fast eiendom – bolig/hytte
Littleåsgv. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00
advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

ABATEC TAKSERING

Taksering av bolig og fritidseiendom, tilstand, verdi og lånetakst, reklamasjon og skade, taksering av tomter, innbo og løsøre. Deltar også på visning og overtakelse av bolig.

Jordalsveien 17A, 5105 Eidsvåg i Åsane.
Mob: 959 34 366
E-post: abatec@online.no • www.abatec.no

JC INTERIOR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besök en av Norges største shop in shop

Ull er omsorg

JANUS
www.janus.no Since 1895

Besök oss gjerne på Janus Kultursenter på Espeland

3¹⁶ TRE seksten

Bryllup?
Vi har fine gaver!

Åsane Storsenter 42
TLF.: 55 19 82 00

Pris på bad innen 5 dager!

Tlf.: 952 25 603 • mail: post@aogbygg.no

AOG BYGG AS
www.aogbygg.no

Sommerleirer på Wallemuntet 2018

Leir er spennende! Bli med på lek og moro, grilling, fjellturer, fotball, volleyball, sporløp, spennende kubbespill-kamper og mye annen moro! På leir treffer du gamle og nye venner. Det er godt fellesskap, aktiviteter og samlinger der vi får høre spennende fortellinger fra Bibelen. Sommerleirene på Wallemuntet er et av årets store høydepunkter for mange, og leirstedet ligger i flotte naturomgivelser på Kvamskogen.

Sommerleir 7-10 år 24. - 26. juni 2018 Pris: kr. 700,-	Familieleir Fredag 29. juni - søndag 1. juli 2018 Pris: Voksen kr. 700,- / Barn 4-12 år kr. 500,- / Barn 0-3 år gratis
---	--

Meld dere på til: bergen@sondagsskolen.no
eller telefon 907 72 703. Påmeldingsfrist er 11. juni 2018

VI TRENG FRIVILLIGE.

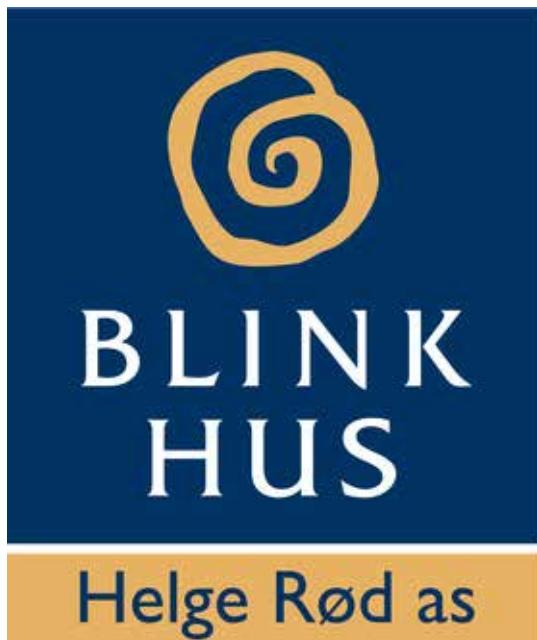
Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Kvarter svarar vi samla kring 200 000 samtaler
via telefon og internett, likevel er det ein av
tre som ikkje får svar.

Les meir og meld di interesse på kirkens-sos.no

KIRKEN SOS
Å snakke med folk om livet gir mening.

Bergen 55 39 19 00 | Osterøy 56 19 39 00
www.thunestvedt.no

REMA 1000

5282 Lonevåg | 56 39 22 30

YX Osterøy Servicesenter
5281 Valestrandsfossen
56 39 41 86

Revheim Gravferdshjelp

Telefon: 56 39 21 73
Revheim
5282 Lonevåg

Nytt kyrkjesenter på Osterøy

Kyrkjekontoret flytta inn i Lonevåg Senter i august/september i fjor. Kontoret held til i 3. etasje, over Osterøy bibliotek. Nyleg er det blitt eit ledig lokale i 1. etasje også. Det blir no eit kyrkjesenter.

TEKST OG FOTO: EDVIN BRATLI

Her kan vi få eit flott møterom, for om lag 50-60 personar. Dermed kan vi etablere eit flott kyrkjesenter i bygget, med møtelokale nede og kontora oppe i 3.etasje.

FÅR BETRE PLASS: Kyrkjesenteret vil ha vindauge ut mot baksida av Lonevåg senter. Inngang blir den same som biblioteket.

SELL AV GRAVER

Kyrkjekontoret kan ta på seg sell av graver på kyrkjegardane på Osterøy. Dette kan bli gjort, anten ved å betale inn eit beløp som dekkjer sell av grava for fleire år frametter eller ved ei årlig innbetaling på kr. 2150,-.

*Summen dekkjer: Utplanting: vår, sommar og haust
Til jul: mosekrans og vinterdekke*

Dersom de er interessert i at vi skal ordne med sell av grav som de har ansvar for, kan de ta kontakt med oss på tlf. 56 19 22 80 eller på epost: kyrkje@osteroy.kommune.no

Dei tilsette er i full gang med å finne fram til kva vi kan sette i gang med av aktivitetar. Her kan vi samle det meste av undervisning av konfirmantane. Her kan vi arrangere trusopplæringsaktivitetar, som babysong og småbarnstreff. Vi kan få i stand eldretreff og temakveldar med spennande foredrag.

Lokalet kan sjølv sagt også brukast av sokneråda. Både på Gjerstad og i Hosanger har dei lite eigna lokaler i kyrkjene. Når vi får det høveleg innreidd, vil vi kanskje også kunne ta i mot dåpselskap og andre som treng eit godt møterom.

Vi satsar på å få sett i stand lokalet i løpet av sommaren. Ein av fordelane med lokalet er at du kjem rett inn frå gata med alt fra barnevogn til rullestol, utan problem.

Årets konfirmantar

Bruvik-konfirmantane: Sjå framsida. Alle foto: Fotograf Storebø.

HOSANGER KYRKJE: Bak frå venstre: Odin Fotland, Morgan Nonås, Emil Røslund, Nikolai Merkesvik og Patrick Millen.
Framme frå venstre: Madelen Louise Bruaas, Madelen Bernes Nordbø, Helle Maria Wolstad (prest) og Rania Solberg Loftås.

HAMRE KYRKJE: Bak frå venstre: Randi Indrebø, Tuva Ruud Raknes, Rosalinn Øksnes, Sunniva Skrolsvik Børteit,
Hannah Skage Grinde, Casper Olai Hundven Undertun, Vegard Vedå, Adrian Bognøy, Tony Hansen Øksnes og Christian
Andrei Azuelo Pitao. Framme frå venstre: Susanne Hanstvedt, Marion Ruud Vikane Olsen, Karolina Steinsland Bjørge, Helle
Maria Wolstad (prest), Mathilde Rebnord Johnsen, Sanna Konstanse Thunestveit Johannessen og Malene Stamnes Devik.

GJERSTAD KYRKJE: Bak frå venstre: Henrik Solberg Tysse, Sivert Kloving Rød, Johannes Revheim, Kristoffer Tyssebotn Fjereide, Tobias Krakhella Kallekleiv og Kristoffer Haugnastad. Midten frå venstre: Ingrid Solberg Tysse, Elise Jacobsen, Sunniva Vevle, Vilde Lone, Helene Kristine Bertelsen, Kenneth Myking Søgnesand, Joar Vesterheim, og Harald Tysse. Framme frå venstre: Frida Fitje, Michelle Våge, Mailen Simmenes Fotland, Hedda Helene Lone, Lovise Raknes Lohne og Victoria Revheim.

HAUS KYRKJE: Bak frå venstre: Emelina Fossheim Galaz, Tiril Loftås, Jonas Exzekiel Vevle, Håkon Mjelde, Henrik Mjelde, Ludwig Hetlevik Bøe, Andreas Ramstad Furevik, Rikard Stokke, Erik Brudvik Helle, Ivar Rivenes Johnsen og Matias Midttun. Framme frå venstre: Dorthe Gundersen Børteit, Nora Riple Fanebust, May-Linda Veseth, Selma K. Blom, Maria Hekland Mjelde og Sofie Rivenes Antun.

DEN NORSKE KYRKJA

Osterøy

10. juni

3. s. i treeiningstida. Joh. 1, 35-51
Bruvik kyrkje kl. 11.00. Familiegudsteneste.
Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.
Tårnagathelg.
Hamre kyrkje kl. 17.00. Høgmesse.
Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.
Gullkonfirmantar.

17. juni

4. s. i treeiningstida. Matt. 16, 24-27
Haus kyrkje kl. 11.00. Høgmesse.
Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

24. juni

St. Hans. Matt. 11, 7-14
Hosanger kyrkje kl. 11.00. Høgmesse.
Inge Sørheim. Dåp og nattverd.

1. juli

6. s. i treeiningstida. Matt. 16, 13-20
Haus kyrkje kl. 11.00. Høgmesse. Sokneprest
i Åsane, Arne Mulen. Dåp og nattverd.

8. juli

7. s. i treeiningstida. Luk. 19, 1-10
Revheimstølen kl. 12.00.
Friluftsgudsteneste. Helle Maria Wolstad.
Dåp og nattverd.

15. juli

Ingen gudsteneste

22. juli

Ingen gudsteneste

29. juli

Olsok. Luk. 9, 23-26
Gjerstad kyrkje kl. 19.00. Kveldsgudsteneste.
Helle Maria Wolstad. Nattverd.

5. august

11. s. i treeiningstida. Mark. 2, 23-28
Hamre kyrkje kl. 11.00. Festgudsteneste i
samband med Kystsogevekene. Øystein
Skauge og Helle Maria Wolstad. Nattverd.
Veteranbåtar kjem til Hamre kai frå byen med
kyrkjefolk.

12. august

12. s. i treeiningstida. Luk. 8, 1-3
Hosanger kyrkje kl. 11.00. Høgmesse.
Innsetting av ny sokneprest. Øystein Skauge
og Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

19. august

13. s. i treeiningstida. Luk. 12, 41-48
Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Høymesse.
Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.
Haus kyrkje kl. 16.00. Høymesse.
Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

26. august

14. s. i treeiningstida. Luk. 17, 7-10
Hamre kyrkje kl. 17.00. Høgmesse. Marthe
Ø. Bjerke. Dåp og nattverd. Dette er Marthes
første gudsteneste på Osterøy.

2. september

15. s. i treeiningstida. Luk. 10, 38-42
Gjerstad kyrkje kl. 11.00. Høgmesse.
Ingvar Fløysvik. Dåp og nattverd.
Hosanger kyrkje kl. 11.00. Høgmesse.
Helle Maria Wolstad. Dåp og nattverd.

9. september

16. s. i treeiningstida. Matt. 5, 10-12
Hamre kyrkje kl. 11.00. Høgmesse.
Øystein Skauge. Dåp og nattverd.

Dei neste gudstenestene kan du finne på
www.osteroy.kyrkja.no

SLEKTERS GANG

Døypte:

Bruvik

10.05. Olea Kallekleiv Stokke

Gjerstad

25.03. Olivia Thomassen Aasheim
25.03. Isak Rogde Lone
25.03. Lena Asheim Solberg
25.03. Lars-Henrik Skrinrud Hopsdal
22.04. Frøya Sture
22.04. Victoria Yan Revheim
20.05. Kristine Njåstad
20.05. Sanna Tønjum Nygard
20.05. Knut Magnor Hauge Johnsen
20.05. Leon Åsheim

Hamre

18.03. Andrine Håland Halvorsen
08.04. Jakob Teigland Brakvatne

15.04. Martin Borgund Lygre

13.05. Ole Angelskår Mortensen

13.05. Axel Håland

13.05. Oliver Håland

Haus

08.04. Eva Johanne Villegas Vatle

Hosanger

15.04. Emilie Thormodsæter Fitjar

Gravlagte:

Haus

09.03. Bjørg Tveiten (f.1925)

13.03. Ingeborg Røsland (f.1920)

09.03. Klara Haugstveit (frå Fjell)

06.04. Olga Marie Kleiveland (f.1925)

13.04. Solveig Katrine Vedå (f.1931) (bisett)

17.04. Else Rebekka Hole (f.1932)

02.05. Gunnar Gravdal (1948) (bisett)

16.05. Minny Fotland (f.1931)

22.05. Bjørne Erstad (frå Askøy) (f.1947)

25.05. Bård Skare (f.1932)

Gjerstad

16.03. Kåre Norvald Birkeli (f.1940)

10.04. Kåre Guttorm Solberg (f.1940)

08.05. Øystein Knutsen (f.1948)

11.05. Anfinn Revheim (f.1919)

Bruvik

11.04. David J. Blomdal (f.1930)

Hamre

04.05. Nils Mjelstad (f.1929)

29.05. Omar Helge Elvik (f.1943) (Bisett)

Vigde:

19.05. Ellinor Therese Vorland og Lars Inge Birkeland

19.05. Inger Elisabeth Haavet og Edvin Bratli

Bunad og stakkastovo as

Ny bunad

Omsøm

All av tilbehør

Ring for avtale 56191800

Osterøy næringspark, 5281 Valestrandfossen
www.bunadogstakkastovo.no